



از طرح تا تخیل

هاجر وفایی

این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ است. لذا هرکس تمام و یا قسمتی از این اثر را بدین اندازه یا ناشر، نشر یا پخش و یا عرضه کند مورد پیگیری قانونی قرار خواهد گرفت.



انتشارات مارلیک

سر شناسه	: وفایی ، هاجر، ۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدار	: از طرح تا تخیل / هاجر وفایی
مشخصات نشر	: تهران ؛ مارلیک، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ۲۶۹ ص ، مصور ، ۲۳×۲۳
شابک	: ۵-۵۱-۵۲۸۴-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: ترسیم و طراحی -- فن
موضوع	: ترسیم و طراحی - راهنمای آموزشی
موضوع	: ترکیب بندی(هنر)
رده بندی کنگره	: ۴۱۳۹۶ الف ۷ و / NC۷۳۰
رده بندی دیویی	: ۷۴۱/۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۰۴۴



انتشارات مارلیک

WWW.MARLIKART.IR

نام کتاب: از طرح تا تخیل

ناشر: انتشارات مارلیک

نویسنده: هاجر وفایی

حروفچینی و صفحه‌آرا: اعظم فهندژ سعدی

طراح جلد: سعیده رمضانی

شمارگان: ۲۰۰ جلد

قیمت: ۲۷۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۶

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

.....	مقدمه
۱۷	فصل اول: وسعت دید تمرین بهتر دیدن
۱۷	تفاوت نگاه کردن و دیدن
۲۱	فصل دوم: معرفی ابزار طراحی فیزیک بدن هنگام نشستن
۲۱	ابزار
۲۲	چگونگی به دست گرفتن مداد
۲۳	نحوه‌ی نشستن
۲۵	فصل سوم: عناصر اصلی و اولیه‌ی بصری
۲۶	الف. نقطه
۳۰	ب. خط
۳۰	تعریف خط
۳۱	انواع خط
۳۲	اکسپرسیو و کنستراکتیو
۳۴	کالیگرافی
۴۱	طراحی بدون خط
۴۲	ج. سطح
۴۲	تعریف سطح
۴۳	انواع سطح
۴۴	کوچک و بزرگ کردن سطوح
۴۷	د. حجم

۴۷	تعریف حجم
۴۷	انواع حجم ها
۴۸	فضا و جنس حجم
۵۰	طراحی حجم
۵۴	طراحی احجام قرینه
۵۶	ساده کردن حجم ها
۵۹	سرعت و دقت
۶۰	تمرین های خلاق
۶۱	گیاهان
۶۳	طراحی از خطوط محیطی
۶۶	طراحی از حالت
۷۰	هـ. بافت
۷۰	تعریف بافت از لحاظ لغوی
۷۰	انواع بافت
۷۶	و: نور
۷۷	بیات حالات به وسیله نور
۸۷	سایه روشن
۹۰	تضادهای همزمان در سایه روشن
۹۰	جلوه های سایه روشن
۹۲	سایه اشیا
۱۰۲	اشتباه های کوچک
۱۰۲	لبه ی فیزیکی - لبه ی بصری

۱۱۱	شیوه‌های خلاق
۱۱۲	با دو دست طراحی کنید
۱۱۳	نشان دادن همزمان فرم و سایه
۱۱۵	* فصل چهارم: کیفیت‌های بصری
۱۱۵	الف: ریتم
۱۱۹	ب: حرکت
۱۲۵	طراحی اسکیس حرکت
۱۳۰	ج: تعادل
۱۳۴	د: تناسب
۱۴۰	طراحی حجم پردازی
۱۴۲	* فصل پنجم: ترکیب‌بندی (کمپوزیور)
۱۴۲	تعریف ترکیب‌بندی
۱۴۳	انواع ترکیب‌بندی
۱۴۷	زیبایی بصری در ترکیب‌بندی گروهی
۱۵۰	نکات کلیدی ترکیب‌بندی
۱۶۰	مقیاس در ترکیب‌بندی
۱۶۲	تضاد و انتقال
۱۶۳	آسمان در ترکیب‌بندی
۱۶۴	تاریکی و روشنایی
۱۶۶	چند نکته‌ی طلایی
۱۶۸	شاخص کردن یک عنصر
۱۷۱	شرق و غرب، چپ و راست
۱۷۳	زاویه‌ی دید و میدان دید
۱۷۶	مشاهده‌ی چرخشی در ترکیب‌بندی

۱۷۸	ترکیب‌بندی زاویه‌دار
۱۸۲	ترکیب‌بندی و کیفیت دینامیکی (خودپویانه)
۱۸۴	منحنی زیبایی
۱۸۶	تأثیر روانی ترکیب‌بندی‌ها
۱۹۵	* فصل ششم: پرسپکتیو
۱۹۵	پرسپکتیو یک نقطه‌ای منظره
۱۹۸	پرسپکتیو دو نقطه‌ای منظره
۲۰۰	پرسپکتیو یک نقطه‌ای اشیا
۲۰۳	پرسپکتیو دو نقطه‌ای اشیا
۲۱۰	پرسپکتیو سه نقطه‌ای اشیا (پرسپکتیو فضایی)
۲۱۲	پرسپکتیو یک نقطه‌ای اتاق (پرسپکتیو مرکزی)
۲۱۳	خانه‌های شیروانی در پرسپکتیو
۲۱۵	یک رمز ساده
۲۱۵	سایه‌ها در پرسپکتیو
۲۱۸	پرسپکتیو در خیابان شیب‌دار
۲۲۰	پرسپکتیو در آینه
۲۲۰	پله‌ها در پرسپکتیو
۲۲۱	تمرین‌های جامع
۲۲۵	* فصل هفتم: ژرف‌نمایی
۲۲۵	تعریف ژرف‌نمایی و روش‌های آن
۲۳۳	حذف ژرفا
۲۳۵	فضاسازی

۲۴۱	تعریف نقاشی انتزاعی
۲۴۲	ترکیب‌بندی انتزاعی
۲۴۸	طرح‌های زاویه‌دار
۲۴۹	یک نقاشی از چند بعد
۲۵۰	بازی با حروف
۲۵۱	نمای متحرک
۲۵۳	پاره کردن
۲۵۵	خرق عادت
۲۵۸	مطالعه ذهنیت
۲۶۰	تمرین‌های خلاق
۲۶۱	حالت در طراحی ذهنی
۲۶۲	طراحی با خطوط پیوسته
۲۶۳	طراحی فی‌البداهه- طراحی تعطیل‌گر (اسکیز)- طراحی چشم
۲۶۵	طراحی از حرکت و عمل
۲۶۷	تمرین‌های خلاق
۲۶۸	تمرین‌های آزاد
۲۷۳	فهرست منابع و مآخذ

با غربت شب کوچ خاطره‌ها

از سی و سه سالگی‌اش جوان‌تر می‌زند و از رؤیاهایش پیرتر، کمی بلند، اندکی لاغر و به قدر غنچه‌های گل سرخ شرم‌رو است و بی‌گمان سرخوش از جام هنر.

نگاهش کنجکاو بی‌قرار، دو گوی علتنا است. بی‌حواس‌پرتی اشیا و در پیوند با تخیل رنگین پروانه‌ها.

به دشواری قانع می‌شود و اگر شد نشان‌های لبخند در ست فراخ و اگر نه، پرسش‌های بی‌شمار.

شبگرد خیال‌های دور است و پرسه زن راه‌های شیرین و رهروی سال‌های نوری و همدم ستاره‌ها در برکه‌های آسمان و با این وصف سحرخیزتر از گنجشکان صبح گاهی.

گاه به دلتنگی پناه می‌برد به قلم و بوم و نقش می‌زند همه نقش‌هایی که در جستجویشان، سال‌ها حماسه‌ی آب و آینه را کاویده و چه پر شور طراحی می‌کند خطوط درهم شاخه‌ها، انبوه برگ‌ها، امتداد آسمان پاییزی و اشراق لاله‌ها را. و در آمیخته می‌کند حس تنهایی لحظات خویش را با متبرک «غزلیات شمس»، و تا ته کوچه‌ی شک می‌رود که به گمان‌های حافظانه-اش جامه‌ی ارغوانی ببوشاند.

ارتفاع شعر را می‌فهمد و احساس را نقاشی می‌کند و بر دیوار شوریدگی می‌آید. و چه اندازه مهربان است آن دم که می‌خواهد تجربه‌هایش را بکارد در سرزمین کزاندیشه‌های جوان و چقدر وسواس دارد برای نوشتن دانسته‌هایش...

و اگر شتابزدگی‌اش را بسپارد به شکیبایی و ذهنش را بیاکند از شعر و شور متجلی در بیات نام‌های ایران زمین، می‌شود چشمه‌ای در فرض کلام

نامش هاجر و اعقابش می‌رسد به وفا...

و همین اطراف، نزدیک لاله عباسی‌ها منزل دارد

جهان‌بخش اوحی شیرازی

۹۱/۱۲/۷

دیباچه مؤلف

نوشته پیش رو جستاری است پیرامون وسعت بخشیدن به دید ما و دری آن دقیق تر نگرستن به جهان ، حاصل سالها تجربه ، تدریس ، تمرین و مطالعه .

نگاهی که از بیرون به درون اشیاء راز آشکار به نهان موجودات نفوذ کرده و رمز و راز هر پدیده ای را به نظاره و اکتشاف می نشیند .

نگاهی که در پس غبار « عادت و رزم می » جا مانده است و اسیر بی حوصلگی ها شده .

نگاهی که لبخند اسرار آمیز « ژوکند » ، طراوت « دختر مزرعه »^۲ و انتظار رازگونه « ایستگاه قطار »^۳ را آفرید .

نگاهی زیبا ، پویا و اندیشمندانه .

همچنین در این نوشته تلاش شده است ریزگری رانمایی های بایسته ، برای دستیابی به هدف مورد نظر به گونه ای شایسته معرفی شود تا طالبان هنر با بهره گیری از آن ها و به شیوه از خالقانه ، بازتاب جهان در نقاشی خود بپردازند و آثارشان تجلی گاه احساسات ، برداشتها و دریافت هایی از خویشتن خویش باشد در ادراک از انسان و طبیعت .

بخش قابل توجهی از مطالب آموزشی این کتاب در تمریر ها^۱ ارائه شده که بی مطالعه آنها و انجام یک به یکشان نتیجه مطلوب حاصل نمی شود.

روشن است که هر نوشته ای نمی تواند کامل و بی نقص باشد و این عاعده نیز مامل نوشته حاضر می شود.

اما...

امید است صاحب نظران اهل فن با گوشزد کمی و کاستی ها ، ما را در نوشته های بعدی ، راهنما و یاور باشند.

چنین باد

هاجر وفایی

۱. اثر لئوناردو داوینچی ، نقاش ایتالیایی

۲. رامبراند ، نقاش هلندی

۳. اثر پیکاسو ، نقاش اسپانیایی